

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na čelovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. aprila.

Denes v ponedeljek se *delegacije* snidejo v Pešti. Dasiravno so delegacije ustavna naprava, ki poleg vladarjeve osebe edino še veže Oggersko z našo „Cislejtanijo“, vendar se ne zanimajo narodi posebno za nje, morda zavoljo tega ne, ker je glavni nalog te korporacije skleniti največji strošek, ki ga država ima, namreč proračun za vojško. — Andraši bode kot minister vnanjih zadev poročal o „rudeči knjigi“, o razmerah in razpravah s tujimi državami. A menimo, da letos ne bode nič novega ali nenadnega povedati imel.

Staročeski listi mislijo, da je treba železo kovati dokler je vroče in pridno obrekujejo svoje rojake mladočehe, t. j. posebno dr. Sladkovskega, zavoljo tega ker je šel z Nemci vred k ministru. Vsak pameten človek vidi, da stvar nema nobenega političnega namena, in — ko bi ga imela, da bi lep bil, ker bi Nemce pridobil za češke narodne terjatve, kajti Sladkovski ne more nikdar drugzega biti kot prijatelj svojega češkega naroda, za katerega je osem let v ječi železje nosil! Gabi se nam torej brati „Pokrok“ ali „Politiko“, ki hoče dokazati, da je Sladkovski narodno stvar izdal, ali denuncirati, da je z Nemci zvezal se. — Celo „Posel z Prahy“, ki se je dozdej držal bolj „starih“, spoznava osobne motive Riegrovih prodajalcev in obsojuje polemiko „Pokroko“.

Fevdalski dunajski „*Vaterland*“ ima mnogopot tako originalne ideje, da skrbi poleg svoje kazane vernosti tudi za humoristiko in zabavo vsega neklerikalnega občinstva. V najnovejši številki je rečeni list znašel, da si Mladonemci, Mladočehi in Mladoslovenci rok odajajo v zvezo radikalizma. Fantazije pa fevdalni list nema dovolj, da bi to sliko v zraku toliko razplel, da bi svojim vsevernim bralcem resnici vsaj podobna bila.

V zadnji seji *ogerske* poslanske zbor-

nice je minister predsednik Bittó razložil program poletnega zasedanja. Predlogi o reformah se tudi v teku sesije predložijo. Dalje se predloži novela o volilni postavi in o redu civilnega procesa; posvetovanje o notarijati postavi, o advokatskem redu in o železniškem poroštvu se bode nadaljevalo. Govor predsednikov je bil z veliko pohvalo sprejet.

Vnanje države.

V kakem prisiljenem položju so *španjski* vojaki, razvidi se uže iz dopisov, ki jih dobivajo angleški listi. Republikanski in karlistični vojaki hodijo drug k drugemu, kvar-tajo, pijo, in se vselej zdihovaje ločijo drug od drugega, češ, da si bodo morali drugi dan z napetim petelinom nasproti stati. Zato pa se tuji opazovalec lahko prepriča, da je razgovorjanje med Serranom in Don Karlo-som, ako je res bilo, pripisovati le temu, da je mislil Serrano s tem nekaj armade pretendentove za-se pridobiti.

Angleški ultramontanci z vso silo na to delajo, da bi od Newdegata predloženo postavo o uredjenju samostanskih razmer iz-zbornice spravili. Kakor telegraf poroča, se je rovarjem posrečilo, posvetovanje o tej nepriljubljeni zakonski osnovi do maja me-secca odriniti.

Pet sej je *nemški* državni zbor potreboval, da je končal drugo branje vojaške postave. Vladna predlaga je skoraj povsem zdrava in cela prišla skozi debato. Mislil bi človek lahko, da bode vlada pripravljena glede tolikega zatajenja parlamentaričnega faktorja, da v tiskovni postavi malo popusti. Toda tukaj ostaja zavezni svet trdo-vraten pri svojem sklepu, ter se brani, dati iz rok sovražene določbe prisilnega pričanja in policijske konfiskacije. Tiskovna postava pride še tekom tedna k tretjemu branju, med tem pa se ima posvetovanje o vojaški p-stavi dokončati. Postavi o državnem papir-natem denarji, in o cerkvenih služabnikih se imaste tudi v hitrem tempu pregledati, da državni zbor 28. t. m. svoje zasedanje lahko sklene. Odnosaji na cerkvenem polju se vedno bolj špičijo. Za odstavljenjem nadškofa grofa

Ledochowskega je prišlo še v taisti sapi od-stavljenje kanonika in oficijala Wojciechow-skega v Gneznem, ki se bode eno leto hladil v zaporu. Vse se kaže, da hoče vlada en-krat za vselej popom grebene potlačiti.

Dopisi.

Iz Mozirja 14. aprila. [Izv. dop.*]

(Osnovanje gornjesavinske posojil-nice.) Uže ste v vašem listu omenili, da se je po prizadevanji našega neumorno dela-jočega poslanca dr. Vošnjaka v našem trgu na velikonočni pondeljek zbralo več ve-ljavnih mož, ki so ustanovili za naš kraj tolikovažni zavod — gornjesavinsko poso-jilnico.

Ne bodem vam tukaj o pravih novega zavoda govoril, ker se vam bodo itak po-slala, naj mi bode samo dovoljeno, akopram malo zakaseno, da shod v katerem se je posojilnica osnovala in ustanovila malo po-pišem. G. dr. Vošnjak stopil je bil v zvezo z nekaterimi veljavnimi možmi našega kraja ter jim svetoval, naj za gornjesavinsko dolino posojilnico ustanovijo.

Ideja se je radostno sprejela in povabil se je g. poslanec, da naj on sam blagovoli k oživotvorenju te misli na kateri mu ljubi dan v Mozirje priti. Odložil si je za to ve-likonočni pondeljek.

Velikonočni pondeljek se je dr. Vošnjak pripeljal v Mozirje kjer so njegov prihod veseli strelji in živahni „živio“kljici pozdrav-ljali. Takoj po prihodu je šla mala depu-tacija tržanov k ljubljenski svojemu poslancu ter ga je tako pozdravila. Popoldne ob dveh se je jako mnogobrojna množica Gornjesa-

*) Da si smo uže v zadnjem listu od drugega dopisnika o tem poročali, vendar priobčujemo tudi ta dopis, ker prvega dopolnjuje. Uredn.

Listek.

Nasledki prisilnega celibata.

(Spisal Cismontanus.)

(Dalje.)

Pa kaj čuda, da je bilo duhovništvo tako nemoralno, ko so sami papeži, ki so celibat nalagali in vsilovali, dajali izgled razbrzdanega življenja? V dokaz tega citiram besede kardinala Baronija, velikega leto-pisca rimske cerkve. Govoreč od papežev de-setega stoletja pravi pri letu 912 to-le: „Aj, kako neznansko žalostno je bilo takrat obličje sv. rimske cerkve! Gospodarile so v Rimu mogočne in nesramne blodnice (meretrices) ter po svoji volji podeljevale škofije in prestavljale škofove, in kar je ostudno povedati, vzdigavale so na stol sv. Petra svoje ljubčke, sinove in vnuke,

krive papeže, ki se v imenik papežev smejo vpisati le zarad kronologije!“ — Baronij tu misli nesramno Teodoro in njeni še razuzdaniši hčeri Marócijo in Teodoro, lepe, zvite in drzne Rimljanke, ki so takrat v Rimu ukazovale. Marocija ljubila je papeža Sergija III., katerega pater Labbé v svoji zbirki cerkv. zborov opisuje tako-le: „Homo vitiorum omnium servus, omniumque facinorosissimus . . . ad sacrilegium nefandum turpissimam impudicitiam addidit.“ (Tom. G., pag. 517). Teo-dora mlajša pa je gorela za nadškofa iz Ravéne, a ker zarad oddaljenosti od Rima nij mogla pogostoma z njim ležati — „r-r-rissimo concubitu potiretur“ pravi Liutprand — dala ga je izvoliti za pa-peža; imenoval se je Janez X. Bil je vojščak, kakor Julij II. Marócija ga je črtila in dala vreči v zapor ter nazadnje za-dušiti — cervical super os ejus posuerunt.

Isto tako je Marocija dala v uječi umoriti Leona VI., čegar volitev je prej dognala zavoljo mladostnosti svojega sina, ki ga je imela s Sergijem III. Tega mladeniča je po smrti Štefana VIII. res storila za papeža, da si je imel še le 22 let. Bil je Janez XI.; poginil je l. 935 otrovan. — Pa pustimo Teodoro in Marocijo in pogledimo nekega drugega presvetega očeta in nezmotnega papeža te dobe! Ta cvet je bil Janez XII., ki je kot 18leten mladenič papež postal. Lateran, nekdanje bivališče svetnikov, bil je pod njim najnesramniše bordelišče; on in njegov oče, patricij Alberik, sta tu vrh mnogih družih blodnic vsak eno sestro za priležnico imela; celo kelihe in križe iz bazilike sv. Petra je nesramnicam v dar razdajal. Rimljani so cesarju Otonu ga tožili zarad umora, krone oskrumbe in božjega ropa. Neki ljubosumen mož ga je pri

vinčanov v novi gostilnici „pri avstrijskem carji“ zbrala, bilo je tudi prišlo kljubu slabemu vremenu veliko Gornjegradčanov in Rečičanov.

Ko gosp. dr. Vošnjak spremljan od najveljavnejših tržanov v prostorno sobano stopi, zaori ogromni „živo dr. Vošnjak“ in še le, ko so glasi vtihnili, izpregovori gosp. Janez Lipold, bivši deželni in državni poslanec, ter se pred vsem zahvaljuje g. dr. Vošnjaku za njegov trud, da je pri tako slabem vremenu k nam prišel in začne potem politično delovanje naših zdanjih poslancev povdarjati. G. Janez Lipold omeni, da se g. dr. Dominkuš, kot dež. poslanec — dr. Dominkuš je pismeno svoje obžalovanje izrekel, da se zaradi seje upravnega odbora narodne tiskarne, ki je isti dan v Ljubljani bila in pri kateri je on moral navzočen biti, ne more udeležiti shoda v Mozirji, obljubil pa je tudi, da se bode poletni čas svojim volilcem predstavljal — in g. dr. Vošnjak, kot deželni in državni poslanec popolnem pomnenji svojih volilcev obnašata, da je postopanje dr. Vošnjaka in dr. Razlaga v državnem zboru popolnem opravičeno, da bi mi štajerski Slovenci ne mogli boljšega poslanca si izvoliti, posebno pa govornik tudi poudarja, da je dr. Vošnjak tudi glede konfesionalnih postav čisto v soglasji s svojimi volilci in koncem predlaga, naj tukaj zbrani možje svojemu poslancu zaupnico izrečejo.

Govor gosp. Lipolda starejšega bil je z navdušenimi „živio“ in „dobro“ klici sprejet, niti eden nij nasprotoval, akoravno je bilo tudi takih mož navzočih, ki so pri volitvi zapeljani od necega farskega nemirneža proti Vošnjaku delali; ginljivo je bilo videti gornjesavinskega patrijarha povdarjati zasluge Vošnjakove.

Pa tudi na drugi strani bil je Lipoldov govor zanimiv, ker ta jasno kaže, da upliv šentmartinskega župnika še nij mogel premotiti zdravih političnih načel, katerih se je zmirom Lipold kot poslanec držal. Še stoji mozirski trg na čelu liberalnoslovenskemu gibanju v gornjesavinski dolini, še je g. Lipold starši naš — popolnem naš in porok so nam njegove besede, da bode to tudi zmirom ostal. — Dr. Vošnjak je potem izvrstno raztolmačil pravila nove posojilnice, ki se je potem takoj ustanovila.

Naj končno še omenim, da se nobeden

duhoven nij udeležil posvetovanja, akoravno so bili vsi v našem kraju povabljeni. To je tudi znamenje časa in je pri ljudstvu veliko nevoljnost izbudilo, kar je gosp. Lipold tudi povdarjal. Hvala in slava pa zaradi tega nevtrudno delajočemu dr. Vošnjaku!

Z Dunaja 17. aprila. [Izv. dopis.] V državnem zboru se posvetovanja vrše zdaj precej mirno in nij več onih viharjih sej in govorov, kakor pri narodnih vprašanjih in prvih konfesionalnih postavah. Poslanska zbornica je v prve dni po praznikih bila tako slabo obiskana od poslancev, da bi skoraj ne mogla sklepati. Še v drugi seji je manjkalo 148 poslancev izmed 319; Rusine so zadržali njihovi prazniki, pa tudi dosti Poljakov in „pravnarjev“ nij bilo pri seji. — Rusinski škof Šembratovič je res svojo jezo spustil nad onimi rusinskimi duhovniki, kateri so se predrznili za konfesionalne postav glasovati. Korarju Pavlikovu je vzel njegov referat v konsistoriji, dvema dekanoma pa dekanijstvo. Pavlikov je imel neko remuneracijo za svoja posla in ta plača mu tudi zanaprej ostane, ker jo dobi iz religijskega fonda.

Iz Zagreba 19. aprila. [Izv. dop.] Znano je, da ima ogerska vlada s srbskim cerkvenim kongresom veliko sitnosti. En del teh sitnosti kani pa ogerska vlada s tem na našo vlado odvaliti, da jej prepušča neko ingerencō na kongresne zadeve. Stvar se ima takole. Od kar so se pravoslavni Rumuni od srbske patrijarhije ločili, osnovavši si svojo samostalno rumunsko patrijarhijo, leži večji del srbske patrijarhije v Hrvatskej, v Slavoniji in v teritoriju poprejšnje vojne krajine, in razmerno samo mali del v Bački, v Banatu in v poprejšnje ogerskej vojni krajini. Da si ogerska vlada svoj posel olajša, sprožila je vprašanje: da-li ne bi naša deželna vlada skupaj s provizorno vlado za razvojnično krajino kakšen vpliv na srbski cerkveni kongres v Karloveih izvrševati mogla? in glede tega vprašanja teko sedaj dogovori med Zagrebom in Budimpešto. — Ko se je 17. stoletja 60.000 srbskih familij pod vodstvom patrijarha Crnojevića iz stare Rascije v Bačko in Banat preselilo, zagotovil jim je Leopold I. popolno avtonomijo v njihovih in šolskih zadevah. Kot zakonodavno telo osnoval se je „kongres“; izvršujoči organ je pa patrijarh, katerega kongres voli in krona potrjuje. V te

še zmirom veljavne pravice srbskega naroda na Ogorskem, Hrvatskem in Slavoniji se dve sto let nij drezalo. Stoprv centralizujoče težnje Magjarov so začele pred kakimi 40. leti na teh starih srbskih pravicah vrtati in škrtati. Nasledek je bila vstaja srbskega naroda leta 1848. proti Magjarom. Kar se Magjarom tačas nij posrečilo, to poskušajo sedaj na novo. Razloček med tačas in denes je samo to, da so tačas to sami poskušali, denes pa iščejo v naši vladi zaveznika in pomočnika. Ogerski kultus-minister misli, da ima pravico, vtikati se v cerkvene zadeve srbskega naroda, in ravno tako domneva si tudi naš vladni oddelek za bogočastje in nauk, da ima dolžnost in pravico se v to vtikati. Prav za prav je pa stoprv ogerska vlada na to njeno dolžnost in pravico opozorila in opomenila. V tej celi zadevi bo brž ko ne naša vlada za ogersko morala kostanj iz žarjavice pobirati, in to vsakako nij niti častna niti zavidljiva naloga. Naša vlada bode morala — to se samo po sebi razume — v korist teženj ogerske vlade ingerirati, ker je ogerska vlada v tej zadevi tako rekoč njen mandatar. Odium bo tedaj skoro ves samo na našo vlado padel, in bati se je, da stari antagonizem med Srbi in Hrvatimi zopet v plamen ne švigne. Sicer se pa nadejamo v državniško izkustvo in veččino Mažuranića in Mollinaryja, da ne bodeta kaj na sebe vzela, kar bi moglo ugledu našega naroda v obeh srbskega naroda škoditi in bratinsko slogo kaliti.

Dr. Mankanec ponudil se je naši vladi za profesorja na našem vseučilišču. „Obzor“ ga hvali zavoljo njegove požrtvovalnosti, ker je pripraven, prostovoljno odreči se odvetništvu v Petrinji, ki mu tri in četirikrat več nese, kakor vseučiliščna profesura, ter ga priporoča vladi.

Pred zadnjim dežjem goreli so gozdi v mnogih krajih pri nas. V celem je pogorelo kakih 12.000 oralov. Če ne bi bil dež ognja pogasil, bi morebiti še danes gozdi goreli. Črnogledci so celo trdili, da je v teh požarih neki plan, ter da za njimi nobeden drugi ne stoji nego internacijonalcem s svojimi komunardi, petroléri in intransigenti.

Domače stvari.

— (Banka „Slovenija“) je imela včeraj sejo svojega upravnega odbora. Ču-

svoji ženi zasačil ter s kladvom po glavi umoril leta 964. R. J. P.

Ako so nezmotni papeži brez morale bili, kedo bo zameril nižjim, zmotnim duhovnikom, če so svoje načelnike posnemali? Cerkv. zbor v Troyes l. 909 govore od duhovenstva pravi: „Ipsi quoque sacerdotes computrescunt in stercore luxurie“, tudi isti duhovniki gnjijo v govnu (blatu) nečistosti. — Raterij, škof iz Verone, z veliko silo napada nesramnost duhovnikov iste dobe ter pravi, da je težko bilo koga najti, ki bi bil vreden škof postati, niti škofa dobiti, ki bi bil dostojen druge posvečevati. — Angleški kralj Edward sv. piše škofom svojega kraljestva (pismo donaša pater Labbé tom. 9., pag. 698) zastran mesenosti duhovnikov tako-le: „Z žalostjo omenjam a povedati je treba, kako duhovniki žive v pojedinah, v pijanstvu, v prešestovanji in nesramni nečistosti, tako, da so njih hiše postale biva-

lišča blodnic in zbirališča kvantačev, norčevalcev in zasmehovalcev. Na takov način zapravljajo se patrimoniji kraljev, miloščina ubožcev in kar je strah reči, cena krvi Kriščeve!“

Poslušajmo sedaj pričevanje dveh cerkvenih učenikov. Sv. Peter Damijan je spisal knjigo z naslovom „Sodoma“ ter jo posvetil papežu Leonu IX. V tej knjigi tako živo pred oči stavi nesramno vedenje duhovništva iste dobe, in se spušča v tako umazane natančnosti in posameznosti, da bi se pero Eugen-Sue-a sramovati moralo. — Sv. Bernard opisuje res z večjo skromnostjo a nič manjšo živostjo pohotnost in nasladnost duhovništva tisti čas uže zavezanega k posilnemu celibatu, ki ga je, kakor znano, nesveti Hildebrand l. 1074 določno vpeljal. V knjigi „de conversione ad clericos“ pogl. 20 pravi Bernard: „Med duhovniki kraljuje la-

komnost, zapoveduje čestitost, vlada napuh, ukazuje krivičnost, prebiva požrečnost, vse pa nadvladuje nečistot (luxuria). Ako bi, po besedah Ezehiela proroka, vzdignili zagrinjalo, pokazala bi se strahovita ognjusnost in videle bi se ostudne reči v hiši božji. Kajti razen blodnosti, prešestovanja, krvnega oskrunjevanja nabajajo se pri nekaterih tudi pregrehe najnesramnejših strastij“. — Menim, da spisi sv. Bernarda ne spadajo med „lažnjive škarsteke“. Kaj poročete vi, „lažnjivi“ pratikar?

Pater Labbé (tom. 10, pag. 707) donaša pismo papeža Paškala II. do Anzelma nadškofa Kanterbury-skega, s katerim škofa pooblastuje, da sme tudi sinove duhovnikov ordinirati, kajti bilo jih je na Angležkem tolikšno število, da je bilo skoro nemogoče duhovnikov dobiti brez farovških sinov. — Še eno smešno. Presveti

jemo, da je bilo precej viharno. Bilanca, ki jo je izdelal direktorij, bila je kot nepopolna pregledovalnemu odseku v popravo izročena. Generalni direktor Treunstein je bil stante peče odpuščen. Novi direktor bo neki Blaschke iz Prage. Več nečemo poročati, saj bo itak v prihodnjem obnem zboru, ki ima kmalu biti, na dan prišlo za tiste, ki se bolje nego mi zanimati uzrok imajo.

— (Iz Krškega) se nam piše 19. apr. Denes v jutro je g. Šimen Žark, pošten narodnjak in trgovec v Krškem umrl.

— (Iz Goriškega) se nam piše 15. aprila. Naš trg Kanal je dobil pred nekaj meseci novega sodnika g. J. Gorjupa, rojenega Slovenca iz naših hribov. Dvojno je, kar nam pri tem gospodu posebno dopada, 1. to, da so se nepotrebne, pa drage komisije odpravile, 2. pa to, da se zdaj v naši okrajni sodnji lep slovenski jezik sliši in večkrat tudi piše. — Te dni je razposlal g. sodnik tiskane obrazce za izkaze umrlih osob vsem dušnim oskrbnikom celega sodnijskega okrožja. In ti obrazci so spomina vredni ne le zato, ker imajo slovenske napise po vseh predalčkih, ampak še bolj zato, ker je z njimi neka nepotrebna tožba osramotjena. Tožil je namreč prejšnji sodnik Graf banjškega g. vikarja Žnidarčiča, ki je take obrazke zahteval, ne samo pri častitem dekanstvu, ampak tudi pri vis. č. nadškofijstvu, da bi ga ono od te zahteve odvrnilo. Vse odvrčevanje je bilo pa brez vspeha in tožba je vzela slab konec.

— (Na kranjskih srednjih šolah) so razpisane profesorske službe: 1. na ljubljanski realki za italijanski jezik. 2. V Novem mestu tri mesta za klasično filologijo sè slovenščino, eno mesto za naravoslovje zvezano z matematiko in fiziko, ter eno mesto za risanje. 3. V Kranji mesto za klasično filologijo sè slovenščino. 4. V Kočevju za klasično filologijo, dalje za geografijo in zgodovino. Termin prošelj na deželni šolski svèt do 20. maja.

— (Znana pravda fajmoštra Jarca) proti „Laib. Tagblattu“ je prišla v nov štadium. Na pritožbo dr. Ahačiča, ki tožnika zastopa, namreč višja sodnja nij potrdila prve sodbe, in bode zato 30. aprila obravnavanje pri državnem sodišči na Dunaji o vprašanji kompetence ali nekompetence prve sodnije.

— (Iz Litije) se nam piše: C. kr. okrajna sodnja je obsodila družino Zore, očeta, mater in sina, ki so obrekovali peka

papežev legat, kardinal Janez, sklical je l. 1125 v Londonu zbor, da bi očitno razglasil postavo o silnem celibatu. A duhovniki so skrivši opazovali njegovo življenje in tisto noč po oklicu ga zasačijo preoblečenega v hiši neke očitne blodnice. Se ve, da „verba movent, exempla trahunt“ in po izgledu so se ravnali. Gledi prelepih nasledkov silnega celibata! Se li bere grozdje s trnja, ali fige z osata?

To da še lepših nasledkov se ne manjka. Komaj sto let po Hildebrandu ali po vpeljavi silnega celibata spuntali so se Škandinavci zoper Valdemara I., danskega kralja l. 1179, in eden izmed razlogov njihove vstaje bil je, ker kralj nij hotel preklicati postavbe silnega celibata. Kaj vruga, vprašal bo kedo, da so

Grčarja in njegovo ženo, da v kruh ki ga prodajata, mešata stolčene človeške kosti, vsakega zarad žaljenja časti na 8 dni zapora.

— 0 —

— (Tatvine.) V okolici pri Borovnici so zadnji teden tatovi jako rogovillili. Pri gosp. Goletu so vlomili v prodajalnico ter pokradli moke in nekaj gotovega denarja. Potem so vlomili pri M. Cerku v vinski hram, kjer so se dobro napili in gotovo tudi nekaj vina soboj vzeli. Tudi pri Fr. Verbiči v Borovnici so prišli v vas, ter so vlomili v žitni hram, in odnesli 2 žaklja turšice. Ne zadosti: vlomili so v drugo shrambo ter odnesli več flaš žganja.

— (Toča.) 16. t. m. je šla, kakor se nam od Svetinj piše, letos uže drugokrat toča po ljutomerskih goricah. Vreme za kop, katere je še dobra četrt ostala je slabo, ker uže več dnij po malem dežuje. Drevje lepo cvete in nadejati se je v vsakem ohziru dobre letine.

Narodno-gospodarske stvari.

— Podzemeljski prekop med Calaisom in Doverjem. Francosko zemljo loči od angleške kanal la Manche. Zadnji čas se je začelo misliti na to, da bi se pod tem kanalom, pod morjem, naredil tunel, enak, kakor so po naših železnicah. To delo se ve da, je strašno, in zanima naprvo Francoze in Angleže, potem pa tudi druge, bodisi zaradi izvršenja, bodisi zaradi bodočih dobičkov v trgovinskem ohziru. Zato se nam zdi, da bode naše bralce zanimalo, ako jim navedemo sledeče točke.

Prva vprašanje, ako domišljija pride do takega novostnega, in reči se sme, od skrivnostij obdanega dela, je morska globočina med obema zemljama. Beseda morje vzbujta misli o strašanskih brezdnih, o nezmernih overah, da bi se človek skoraj videl primoranega, tako poskušnjo imeti za nemogočo, da, brezpametno stvar. Toda v resnici se človek v tem moti, vzlasti pri kaledski morskoi ožini. Preiskovanja uče, da v oni ožini morje nij nikjer nad 54 metrov globoko, tako, da ko bi zvonik pariške notr-damske cerkve mogel iti po dnu morja med Francosko in Angleško, da bi še na najglobokjem kraji za 12 metrov izpod morja molel. Tedaj nij tukaj nič takega, kar bi novo vednost moglo v strah spraviti.

Podzemeljski prekop se ve da, bi moral biti precej nižje narejen, ker je treba, da je oblok med njim in med morjem precej debel. Vprašati pa se mora vendar, ali bi bila ta stena v stanu, nositi strašansko vodno breme, ki bode nad votlim tunelom tlačalo, in ali bode varovala tunel, da se ne udre, in da ne pride voda vanj, kar bi bilo strašno. Tudi tukaj mi nemamo še pravih

Škandinavci bili do duhovnikov tako usmiljeni in ljubeznjivi? — O ne, nijso se uprli ne iz ljubavi do farjev, prisiljeni so bili k uporu zaradi sebe; kajti odkar je imela veljavo ona postava, ubogi Škandinavci nijso nikakor več mogli čuvati in braniti svojih žen in hčer ter sester. Bile so jako slabe letine za zakonsko zvestost in devišstvo; noben žensk predpas nij bil več varen celibatarjev! — Zaradi mesene nevdržnosti duhovnikov bil je v 12. stoletju Ljudovik VI. prisiljen jim dovoliti očitne priležnice. In Jakop da Vitry, kardinal in papežev poslanec na Francoskem, pravi, da Franzozi nijso verovali, da bi blodnost bila greh, ker so farje očitno vanjo pogreznene videli, ki so si cela v čast šteli, da so imeli konkubine (priležnice).

(Dalje prihodnjič.)

pojmov in ako mi to stvar tukaj počasi pojasnimo, bode bralec videl, da se tudi v tej točki moti.

Res je, da dozdej nij še takih tunelov, kakor ima ta biti, toda pač so uže taka dela, ki so temu zelo podobna, kar se tiče nemarnosti zarad morja. To so postavim rudarske galerije, ki so na nekaterih krajih na Angleškem daleč od brega pod morjem narejene, tako na enem kraji 700 metrov, na drugem 5 kilometrov. A morska voda še nij nikdar sem prišla, in knapje celo mislijo, da ne more more tako dolgo biti, pa bodo, ako bodo pridno naprej kopali, prišli pod Irsko, ki je šicer sto kilometrov še daleč.

Pa tudi nij treba, da bi bila pod vodo debela stena, da bi je morje ne prodrla. V Huel-Cocku je stena, ki vzdržuje morje, komaj 5 metrov, to je, dobrih 15 čevljev debela, da rudokopi vedno slišijo morje šumeti, ki se ob steno zaletava sè svojimi valovi. Tudi slišijo gromenje, katero prouzročajo kameni, ki se butajo drug ob drugega, kar one, ki naprvo sem noter pridejo, navdaja z velikim strahom.

Da, še več! Delavci so celo tako dolgo kopali, da nijso imeli do morja več, ko štiri čevlje. A voda nij prišla skozi. Uzrok temu je baje to, da so vsa morska tla prevlečena z nekako žolcasto stvarjo, da jih voda ne more prodreti. Vendar bi ne bilo pametno, ko bi se, kljubu temu izgledu, francosko angleški tunel ne delal bolje globoko pod morjem. Zato ga pa tudi hočejo narediti tako da bode stena med vodo pa med tunelov kakih 46, ali k večjemu 54 metrov debela, kar je dvojna mera najvišje pariške hiše. Nij nam treba dostavljati, da bode tunel skrbno obzidan, tako, da ga voda ne bo mogla nikjer prodreti.

Kar se tiče dohoda na obeh izhodih, bode se na obeh krajih tako daleč po zemlji podaljšal, da se bode na površje skoraj po ravnem prišlo. Mednarodne železnice bi šle tedaj brez prenehanja kar iz ene dežele lahko v drugo. Francija bode potem od Angleške le še tako ločena, kakor je zdaj od Italije.

To je prav gotovo velikanska misel, ki je vredna, da vso pozornost ná-njo obračamo.

Poslano.

Vsem bolnim meč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh boleznij brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj boleznij v žledeci, v živcih, v drobu, v prsli, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurji — od kojih se na zahtevanje posnetki zastonj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.
Moj gospod! V sled boleznij na jetrah sem bil sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalescière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescière zasluži največo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzati. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem
Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchateau (Vogesen),
23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dovolili na mogočesti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji po nasvetu prijatelja, Revalescière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.
Martin, Officiere
Comptable en retraite.

